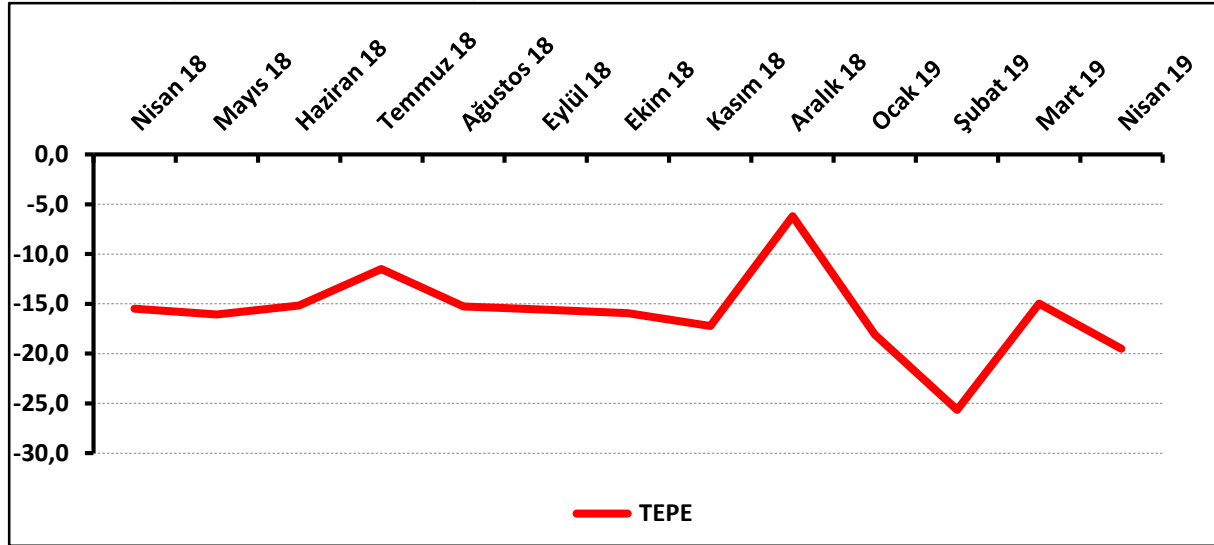

PERAKENDEDE BEKLENTİLER OLUMSUZ

Perakende güveni, Nisan ayında bir önceki aya göre 4,5 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre 4,0 puan azaldı. Perakende güveninin geçen yıla ve geçen aya göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentilerindeki düşüş etkili oldu. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörü, Nisan ayında perakende güveninde en fazla artış gösteren sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Perakende güveni geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

Nisan ayında -19,5 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 4,0 puan, geçen aya göre 4,5 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla ve geçen aya göre azalışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki kötüleşme etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Nisan 2018 – Nisan 2019)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-15,2	-25,7	-17,2	-18,1	-15,0	-16,5	-20,0	-17,6	-16,9	-12,9	-15,5	-14,5
2018	-13,8	-10,6	-12,4	-15,5	-16,1	-15,2	-11,5	-15,3	-15,6	-15,9	-17,2	-6,2
2019	-18,1	-25,6	-15,0	-19,5								

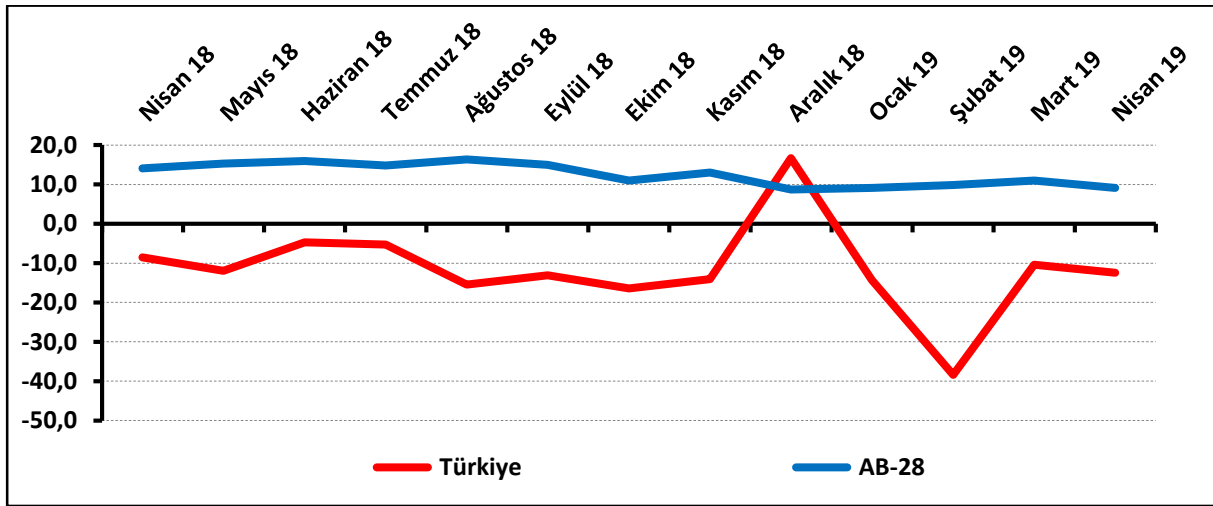
¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentileri azaldı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Nisan 2019'da -12,5 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 2,1 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 4,0 puan azaldı.

Nisan 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 32,3'ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 32,9'u işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 34,7 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Nisan 2018 – Nisan 2019)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

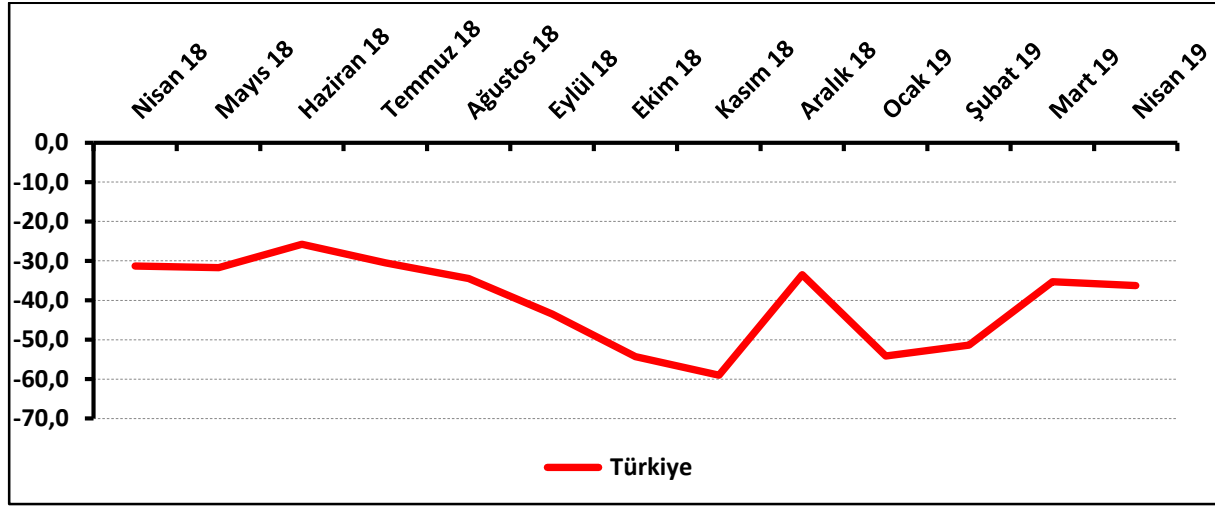
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-6,0	-45,8	-12,2	-13,6	-6,9	-7,6	-16,3	-9,8	-6,5	-2,4	-6,2	-0,6
2018	-8,2	-3,5	-4,2	-8,5	-12,0	-4,7	-5,3	-15,4	-13,1	-16,4	-14,1	16,7
2019	-14,3	-38,4	-10,4	-12,5								

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu kötüleşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Nisan 2019'da -36,3 puan değerini alarak, Mart 2019'a göre 1,0 puan, Nisan 2018'e göre 5,0 puan azaldı.

Nisan 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 18,6'sı geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 54,9 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 26,5 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Nisan 2018 – Nisan 2019)

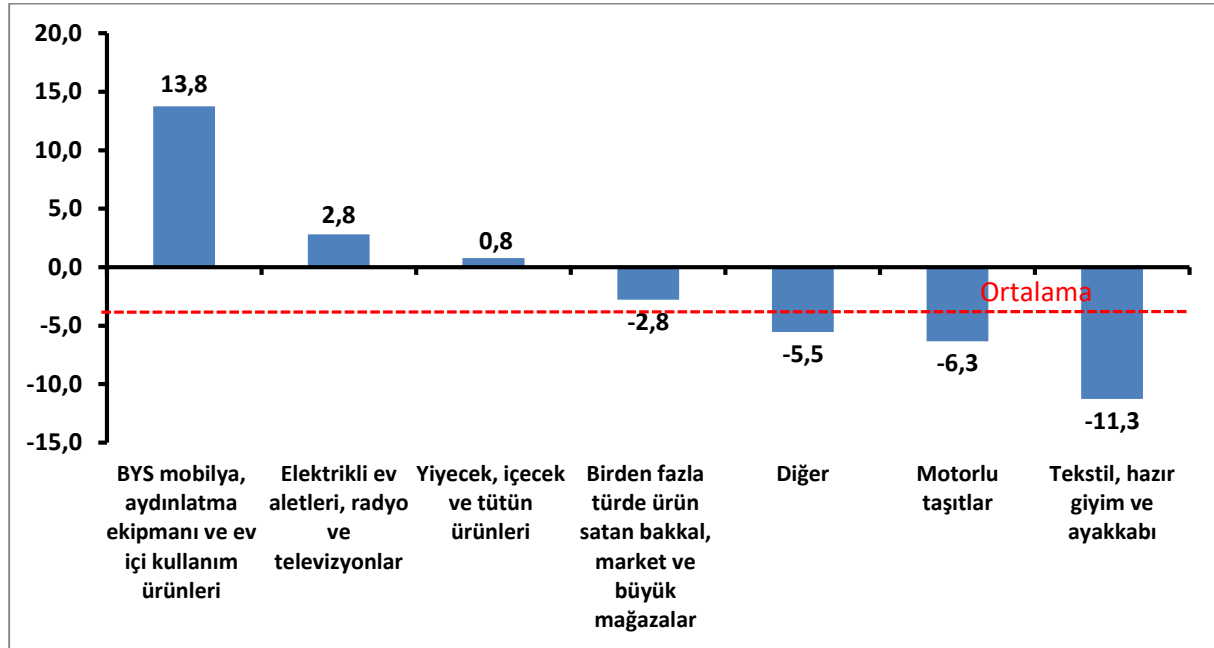
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-43,3	-36,3	-41,3	-38,6	-39,4	-41,6	-38,5	-36,6	-39,8	-38,4	-45,6	-44,7
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3								

Perakende güveni en fazla artan sektör “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” oldu

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Nisan 2019’da, geçen yılın aynı dönemine göre “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” ve “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörlerinde artış; “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “motorlu taşıtlar” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerinde azalış gösterdi. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörleri ortalamanın üzerinde değer aldı. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörü perakende güveninde en fazla azalış gösteren sektör oldu.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Nisan 2019’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendecilerin beklentileri olumsuz

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Nisan 2019'da, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri", "işlerin geçen yıla göre durumu" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri hem Nisan 2018'e göre hem de Mart 2019'a göre azalış gösterdi. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" göstergesi ise Nisan 2018'e göre azalırken, Mart 2019'a göre arttı.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 04/2018	Endeks 03/2019	Endeks 04/2019	Bir önceki aya göre değişim 04/2019	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 04/2019
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-47,8	-48,7	-55,0	-6,3	-7,2
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	9,8	14,2	8,9	-5,3	-0,9
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-21,5	-16,0	-24,1	-8,1	-2,6
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-8,5	-10,4	-12,5	-2,1	-4,0
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	1,5	-0,6	-2,6	-2,0	-4,1
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	39,4	34,9	38,5	3,6	-0,9
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-31,3	-35,3	-36,3	-1,0	-5,0
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	9,7	6,1	5,9	-0,2	-3,8

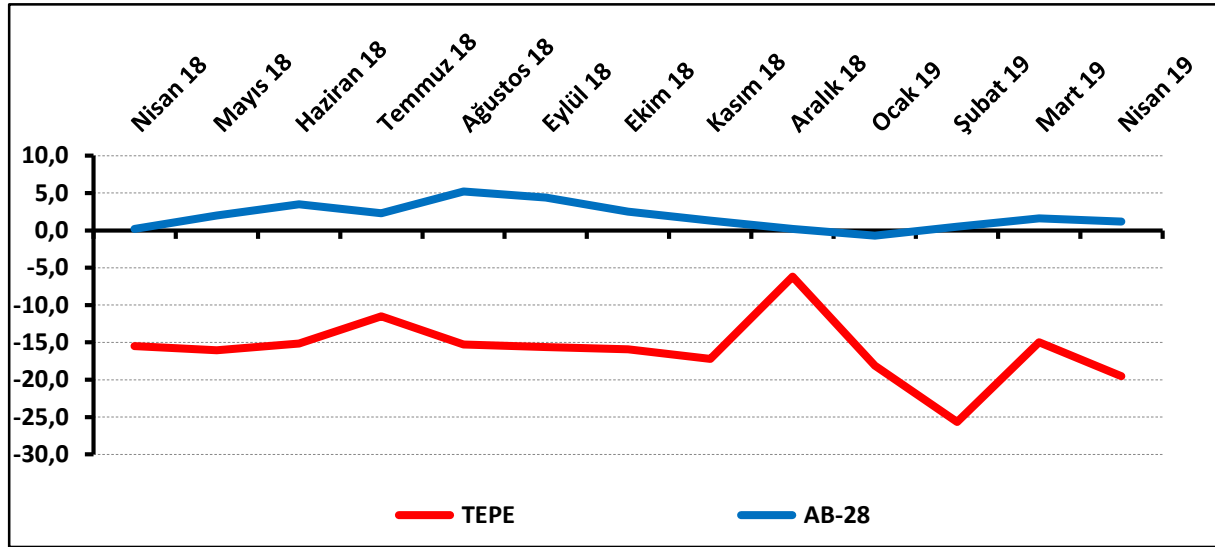
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni geçen yıla kıyasla arttı

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Nisan 2019’da 1,2 puan değerini aldı. AB-28’de perakende güveni bir önceki aya göre 0,4 puan azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre 1,0 puan arttı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Nisan 2018 – Nisan 2019)

Tablo-5. AB-28

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	2,1	2,3	3,7	4,5	2,0	2,5	5,2	0,7	3,4	3,2	5,4	5,2
2018	3,4	4,6	3,0	0,2	2,0	3,5	2,3	5,2	4,4	2,5	1,3	0,2
2019	-0,7	0,5	1,6	1,2								

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında İngiltere, nisan ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşayan ülke oldu. İngiltere'yi; Estonya ve İrlanda takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla Çekya, Hırvatistan ve Yunanistan oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış da İrlanda'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Nisan 2018'e göre değişim AB-28'de 1,0 puan, Euro Bölgesi'nde -0,7 puan oldu. Mart 2019'a göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Nisan 2018 ve Mart 2019'a göre)

Ülkeler*	Nisan 2018'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Mart 2019'a göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
İngiltere	9,1	4,6
Estonya	7,1	4,4
İrlanda	5,2	11,8
Malta	4,3	-22,9
Bulgaristan	2,9	1,0
İsveç	2,6	2,7
İtalya	2,4	-2,6
Karadağ	2,1	1,0
Slovenya	1,4	-7,0
Hollanda	1,1	-2,5
AB-28	1,0	-0,4
Makedonya Cumhuriyeti	1,0	-0,4
Romanya	0,6	-5,6
Fransa	0,2	3,3
Danimarka	0,0	-3,5
Slovakya	0,0	0,1
Almanya	-0,1	-3,2
Avusturya	-0,2	-2,1
Letonya	-0,3	2,8
Portekiz	-0,6	0,1
Euro Bölgesi-19	-0,7	-1,4
Macaristan	-1,0	-3,9
Sırbistan	-1,1	-4,0
Litvanya	-1,6	0,3
Türkiye	-4,0	-4,5
Polonya	-4,5	-2,1
İspanya	-5,2	-4,3
Finlandiya	-5,6	-3,0
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-7,3	0,6
Belçika	-8,5	-0,3
Yunanistan	-9,0	-6,0
Hırvatistan	-9,9	-6,7
Çek Cumhuriyeti	-10,6	-1,1

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan da ülke verilerine eklenmiştir.

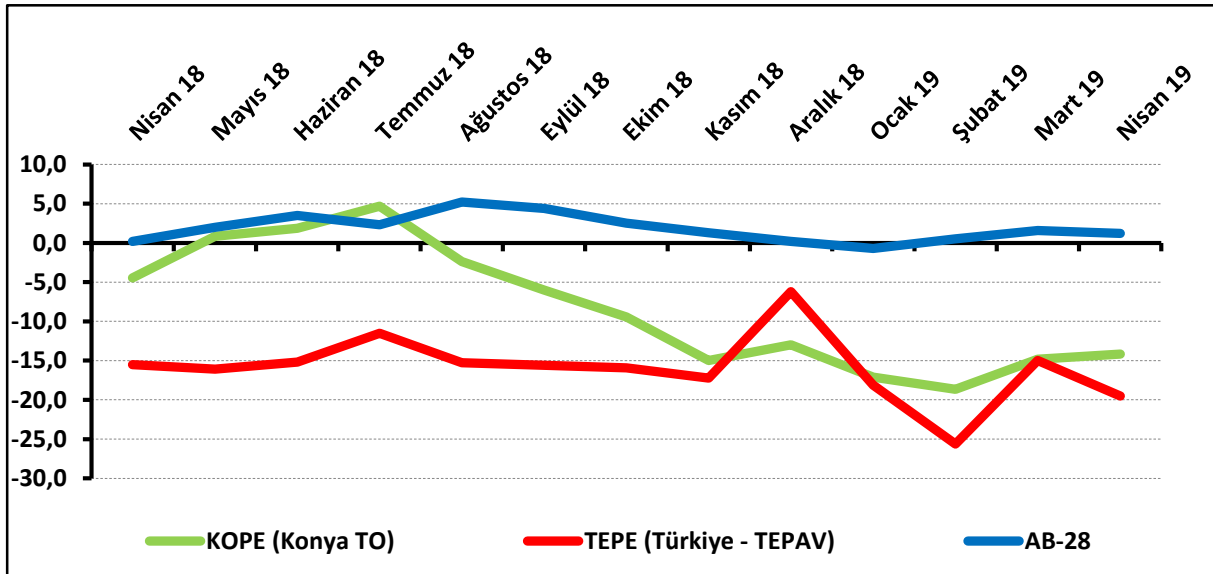
**Sıralama Nisan 2018 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Nisan ayında TEPE, -19,5 puan değerini alırken KOPE -14,2 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 9,7 puan; TEPE 4,0 puan azaldı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 0,6 puan arttı. Konya perakendesi, nisan ayında Türkiye genelinden daha iyi performans sergilerken, AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Nisan 2018 – Nisan 2019)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-8,4	-2,9	-0,2	-2,4	2,1	4,8	0,5	4,4	6,9	2,9	5,5	3,6
2018	4,6	1,5	-1,6	-4,5	0,9	1,9	4,7	-2,4	-6,0	-9,4	-15,0	-13,0
2019	-17,1	-18,6	-14,8	-14,2								